

HAJDUFÖLD

1923. év május 13.

VASÁRNAP

Debrecen, V. évf. (107. sz.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 600 K.
EGYES SZÁM ÁRA 40 K.KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLYSZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Csak mi magunk

E néhány szó volt az ír forradalmárok jelmondata. Azt fejezték ki vele, hogy az ír nép egyedül a maga erejére, a maga dacos elszántságára van utalva s Istenén kívül másban, mint önmagában nem bízhatik. Ugy látszik, hogy ez a jelszó a magyarországi bankokráciára is. Igaz, némileg megváltozott értelemmel. Mert ők valahogy úgy gondolják, hogy csak a maguk érdekében kell tekintettel lenni, ami mellett az ország és a nemzeti társadalom, ha éppen úgy tetszik neki, haláltáncot is járhat.

A múlt vasárnap tartotta Budapest a Pénzügyintézetek Országos Egyesülete évi közgyűlését. Itt nem kevesebbet kívántak, mint a devizaközpont megszüntetését s azt, hogy a külföldi kölcsönt a magyar valuta stabilizálására kell fordítani. A kereskedelmi importról, áruháalmazásról azonban hallgatott a dal.

Ha valaki őszintén, komolyan és értelemmel akarja a lerongyolódott hazai közgazdaságot orvosolni, akkor be kell látnia, hogy egy mindent elfogó, minden bajt kioperáló koncepció gazdasági politikára van itt szükség. Ami nem azt nézi, hogy ennek vagy annak az érdekeltiségnek ez, vagy az szolgál javára, hanem hogy az összes érdekeltiségnek milyen áldozatot kell hozni a közboldogulás érdekében.

A pénzügyi állandósítása és a devizaközpont feloszlatása nagy ellenmondás, ha nem kapcsolódik bele szigorú kereskedelmi politikára. Mert hiszen, ha a remélt külföldi kölcsönrel sikerül is ideig, óráig a korona valutát egy szinten tartani, ez az állandóság csak addig tart, amíg a kereskedelmi import a külföldi kölcsön fel nem éli. Ha a koldusországba a luxus cikkek áradata ömlik, ahol a máról holn pra millickat haracosló merkantil kalandor fényes fogaton, automobilon jár, selyemben, bársonyban, prémekben, brokátkabán feszeng s ahol a mammut bankok bűnös könnyelműséggel és elremitó profithajzával raktárokat tömnek pukkadásig, — ott állandóság, szolid financiai helyzetről beszélni sem lehet. Aki beszél, az vagy tudatlan, vagy rosszhiszemű, gonosz tanácsadó.

Jo pénzt is csinálni, a külföldi magasabb valutával nem takarékoskodni, — a behozatal gyepelőjét pedig szabadjára engedni, annyi, mint a kőr négyzetesítése, a perpetuum mobile feltalálása. Nincs a földkerekségen olyan kormány, mely e feladatot sikerrel oldhatná meg, mert az egyszerű lehetetlenség.

Mellekesen említjük fel, hogy a pesti nagybankok a mezőgazdasági hitel elosztásából is részt követelnek. Nem ég le az arcukról a bőri hatvan milliárd kereskedelmi hitel és a szekrényeiken folyt keresztül s

most még a gazda adóztatói is ők akarnak lenni. Hja! így lehet ismét kézbe kapni a zsidó adósságokból úgy, ahogy kivergődött parasztot és alapjaiban megrendíteni a „kürzust.“ Bár a profit sem lesz megvetendő! Reméljük, hogy a kormány e bankmanővernek nem fog feülni. És re-

méljük, hogy a kölcsönt adó külföld olyan feltétellel fogja pénztét folyósítani, mely ez egyszer nem Weisz Fülöpéket, Schlésinger Pálakat és Krausz Simonékat lesz hivatva feltározni, hanem a szegény adós: Csonkamagyarország egyetes érdekét.

A megszálló csapatok parancsnoksága rendelkezéseket léptetett életbe, amelyek arra hivatottak, hogy megakadályozzák a németországi titkos szervezetek központjainak befolyását a megszállott területekre.

Francia atrocitások

Herneben egy francia őrszem rálőtt a munkásokra, akik közül egyet súlyosan megsebesített. Wiesbadenben egy marokkói katona egy munkásnőt lakásán súlyosan megsebesített. Az eseményekhez tartozik még az is, hogy a régebben izgatás miatt letartóztatott Höllein német bíróalmi képviselő fogságában éhségsztrájkba kezdett, hogy ezáltal a francia hatóságok által elrendelt fogvatartása ellen tiltakozzon.

Római hivatalos körökben szerzett információk szerint a szövetséges adósságok ügyében adandó olasz válasz eltér az angol választól. A jegyzék szerint a Ruhr-kérdés és a jóvátételi kérdés nem kapcsolhatók össze.

Oláhország az európai közvélemény ítélőszéke előtt

A szovjet enged az angol konfliktusban - Ellenforradalmárok gyilkolták meg Vorovszkyt - A werdeni ítéletek felháborították Németországot

Az angol alsóház mai ülésén Berkeley kapitány a népszövetség működését bírálva, megállapította, hogy a balkáni civódások újra kezdődnek és Európa közfigyelmének monopolizására törekednek. Ezeket a megállapításokat Magyarországnak a népszövetség előtt emelt panaszával kapcsolatban teszi is *eltilti az oláh kormánynak a magyar kisebbség ellen tanúsított magatartását.*

Az angol—orosz konfliktus

Angliában komolyan foglalkoznak az orosz szovjetkormánnyal való kereskedelmi kapcsolatok megszakításának kérdésével. A Murman partvidéken a szovjet lakosság ismét megtamadott egy angol halászhajót, mire az angol érdekek védelmére a brit kormány hadihajót küldött ki. Ezek az összetűzések tulajdonképpen annak az angol tiltakozásnak a folyamánai, amelyet akkor jelentettek be, amikor a szovjet hatóságok kiméletlenül léptek fel az egyházfejedelmek ellen. Ujabb jelentések szerint a szovjetkormány meggondolta a dolgot és el akarja kerülni a szakítást Angliával.

A lausonnai orosz megbízott meggyilkolásának

Ügyében folytatott vizsgálat megállapította, hogy a *gyilkosokat orosz ellenforradalmi titkoskésztettek elő és hajtották végre.* Hír szerint a berni orosz sajtófőnököt, aki maga is megsebesült, ki fogják utasítani Svájcból, mert a szövetségi hatóságok Vorovszky gyilkosa bűntársainak mondotta.

Portugáliában napról napra mind sürűbben ismétlődnek meg a bombamerényletek.

A bolgár félhivatalos sajtó elke-seredetten tiltakozik az ellen, hogy

a törökök és bulgárok között állítólag tárgyalások folynak,

amelynek célja az lenne, hogy a görögök tráciai helyzetének gyengítésére szerződésre lépjenek egymással. A bolgár félhivatalos ezt a feltevést legendának minősíti, ami egészen természetes is, mert a titkos szerződéseket nem szokták vitággá kürtölni, hanem az utolsó percig tagadják.

A werdeni ítéletek ellen óriási a felháborodás egész Németországban. Hír szerint Anglia a maga részéről szintén

helyteleníti a francia hatóságok túlszigorú eljárását,

de mindennek ellenére a német jegyzékre készülő angol válasz vissza-utasítja azt a német állítást, hogy a Ruhr-vidék megszállása megsérti a versaillesi szerződést. A werdeni ítéletek ellen egész Németország munkásai több óráig tartó sztrájkjal tiltakoztak. A hadbírószak Werdenben tovább tárgyal és egyre másra hozza a szigorubbnál szigorubb ítéleteket.

Kedden dönt a jóvátételi bizottság Magyarország zálogfelfüggesztési kérelméről

Az angol és olasz javaslattal a franciák és a kisanant javaslata áll — Anglia rokonszenvvel fogadja a magyar kölcsönt

A jóvátételi bizottság párisi tárgyalásain foglalkozott a magyar kormány küldötteinek javaslatával. A magyar javaslatokra hír szerint két tervezetet tanulmányoz a bizottság: az egyiket az angol és olasz megbízottak nyújtották be, a másikat a bizottság francia tagja és a kisanant megbízottja. Mindkét terv meg-egyeznek a zálogjogok felfüggesztésében.

Az első terv Magyarország pénzügyi helyreállításának gondját a népszövetségre bizza, míg a francia terv azt kéri, hogy előbb hivatalosan állapítsák meg Magyarország fizetőképességét és fizetési előirányzatát, továbbá, hogy a kölcsönből eredő összeg egyrészt jóvátételi fizetésre használják fel.

Fennmarad tehát az a kérdés, hogy ilyen körülmények között Magyarország el tudja-e helyezni a kölcsönt. A két fél érvei annyira súlyosak, hogy dönteni még nem tudtak és

a döntést keddre odázták el.

A „Times“ foglalkozik a jóvátételi bizottság magyar osztálya részéről javasolt tervvel és megállapítja, hogy az angol felfogás szerint ez a megoldási mód megsemmisíti a segítség reményét, mindazonáltal a franciák ezt a megoldást pártolják. A bizottság keddre halasztotta el tanácskozásait. Ha a francia javaslatot fogadnak el, ez csak a francia elnök döntő szavazatával történhetne meg, de ez nagyon valószínűtlen.

Az angol képviselőházban kijelentették, hogy

a brit kormány kész Magyarország pénzügyi helyzetén segíteni.

Ez a hivatalos helyen elhangzott nyilatkozat, amelyet az angol sajtó élénken kommentál, bizonyítja azt, hogy Bethlen miniszterelnök londoni látogatása a magyar szempontok érvényesítésével végződött.

A párisi magyar követ kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy a jóvátételi bizottság abban az esetben, ha a magyar kormány kérelmét nem teljesíti, a történelem előtt akkora felelősséget venne magára, amelynek vállalása szinte erkölcsi lehetetlenség számára. Kijelentette még Kordnyi követ, hogy a miniszterelnök utja jelentőségében csak növekedni fog és idővel sokkal nagyobb kihatású lesz, mint aminőnek még ma látszik.

Bethlen miniszterelnök

a „Petit Journal“ nak adott nyilatkozatában jó reménységgel nyilatkozik utjának várható sikeréről és kifejezetten hangsúlyozta, hogy Magyarország békés szándéku politikát folytat a környező utódállamokkal szemben.

Az angol sajtó általában melegen ajánlja a magyar kérés teljesítését és kijelenti, hogy angol pénzügyi körökben nagy súlyt helyeznek a magyar pénzügyi válság megoldására.

Az énektanítás új módszere

A ref. tanítótestület gyűlése

Szombaton délután tartotta meg a debreceni református tanítótestület közgyűlését az egyház tanácstermében, amelyen jelen volt Uray Sándor lelkész, iskolaszéki elnök is. Mocsáry László igazgatótanító, a tanítótestület alelnöke megnyitó beszédében felhívta a közgyűlés figyelmét a július 6-án Budapesten tartandó VIII. egyetemes tanítói nagygyűlésre. Tekintettel arra, hogy a tanítótestület jelenleg nem rendelkezik annyi pénzzel, hogy a tanítók budapesti útját fedezhetné, kénytelen az elnök arra kérni a tanítókat, hogy saját költségükön utazzanak fel. Uray Sándor iskolaszéki elnök erre a célra 5000 koronát ajánlott fel az iskola-egyesület pénzből.

Napirend előtt David Mihály tanító, az énekkar elnöke szólalt fel. Megköszönte a kitüntetést, melyben kártársai az énekkar elnökeül választása által 50 éves szolgálata elismerése képpen részesítették. Kérte, hogy a tanítói énekkar ügyét legmegalapozottabban pártfogásukba vegyék.

Ezek után áttértek a napirendre, melynek első pontja Badn Lajos kisvárdai állami igazgatótanító előadása volt az énektanításról. Badn Lajos egy sajátos, egyéni, sok esztendői fáradságos munka eredményeként leszürodött énektanítási metodust mutatott be a tanítótestületnek, melyet már budapesti szakörökben is elismeréssel fogadtak.

Metódusának sarkalatos pontja a szemléltetés s a játék mezébe bújtatott tanítás, melynek első, fontos eredménye, hogy a gyermekeket még erőszakkal sem kényszeríthetik arra, hogy ne menjenek fel az iskolába, annyira megszeretik azt épp az énekorák miatt. Előadására magával hozta két tanítványát, két negyedik elemistát, kikkel módszerének sikeres voltát bizonyította be. A két kisfiu, habár még csak 18 tanórán fog-

lalkozott velük a tanító, hibátlanul leénekelt egy ott a gyűlésen az egyik tanító által rögtönzött rövid melodiat.

A közgyűlés nagy tetszéssel és elismeréssel fogadta Badn Lajos előadását.

Az adminisztrációs ügyek közt első helyen állt a tanítótestület kérése az egyháztanácshoz, hogy a tanítóknak a túrheterlen drágaságra

való tekintettel minden családtagjuk után kedvezményes áron egy-egy mázsa búzát juttasson. A tanítótestületi elnökválasztást, amely állás Hatvány József halálával megüresedett, elhalasztották ennek az iskolai évnek utolsó gyűlésére. Épp így elhalasztották az ispotály-körzeti igazgatói állás betöltését is.

A gyűlés a késő délutáni órákban ért véget.

A ZSIDÓBARÁT OLÁH PARLAMENT FELOSZLATÁSÁT KÖVETELI A ROMÁNIAI DIÁKSÁG

POGROM A BUKARESTI EGYETEMEN
HARC A NUMERUS CLAUSUSÉRT

— A Hajdúföld kolozsvári tudósítójától. —

A nagyromániai egyetemeken minden rendőri és karhatalmi intézkedés dacára újból és újból feltör elemi erővel a nacionalista diákok zsidó ellenes mozgalma. Románia öntudatra ébredt egyetemi hallgatóságának elkezeredett küzdelme nagyon is érthető, mert talán csak Magyarországon ül annyira az államalkotó fajúnyakán irgalmatlan szipolyozóként a zsidó kapitalizmus, mint éppen Romániában, s a nemzeti érzésű oláh diákság numerus clausus követel a főiskolákon, s hogy a hangulat mennyire izzó, tanúsítja az a kiáltvány, amelyben már a liberális parlament feloszlátását követeli Nagyrománia ifjúsága.

Véres verekedés Bukarestben.

A bukaresti egyetemeken a keddi napon újból megkezdődtek a zavargások. Az antiszemita hallgatók — a legutóbbi határozataikhoz híven, amely szerint május 1-től kezdve új harcot kezdenek a nemzeti érzelmű diákság követeléséért, nem riadtak vissza attól sem, hogy a botokkal való harc módszerét is újból alkalmazzák.

Az egyetem jogi fakultásán aránylag csend uralkodott, az orvosi ka-

ron azonban a délután folyamán az antiszemita diákoknak egy része behatolt Broca professzor előadótermébe, ahol kijelentették, hogy mindaddig

míg a teremben levő zsidó hallgatókat el nem távolítják, nem engedik az előadás folytatását

s botrányal fenyegetőztek. Az oláh diákokat a gyorsan előhívott rendőrség távolította el.

Toma Jonescu tanárt ugyanekkor, mert kijelentette, hogy a zsidó diákoknak épen úgy megtartja előadását, mint a keresztényeknek, kifütyölték.

Kedden délelőtt tíz órakor a Filantropia kórházban, Jonescu tanár előadásáról eltávolították a zsidókat. A keresztény diákok ezután a klinikára mentek, ahonnan ugyan csak sikerült eltávolítani a zsidókat, itt azonban már nem elégedtek meg ezzel, hanem az épület előtt

botokkal és boxerekkel végigverték őket.

Ma délelőtt többszáz főből álló antiszemita diáktömeg járta be az utcákat, hangosan abcogolva a zsidókat. A diákok a villamoskocsikat

megállásra kényszerítették s az ott utazó zsidókat lekergették arról. A **lekergedett zsidókat botokkal verték végig,**

atik közül egy igen súlyos sérüléseket szenvedett.

Az országszerte terjedő pogromhangulattal szemben a liberális rendszer, amely teljesen a zsidó fekezében van, kénytelen-kelletlen erős rendszabályokhoz nyúlt. Egyelőre Kolozsvárott történtek letartóztatások, ahol detektívek szállították meg a tanítók házat és több egyetemi hallgató lakását. Eddig hét egyetemi hallgatót tartóztattak le, mint antiszemita vezéreket.

A kormányintézkedések viharos felháborodást keltettek a nacionalista diákság körében országszerte. A nemzeti diákság Bukarestben a vidéki szervezetek képviselőivel kedden este nagygyűlést tartott, igen izgatott hangulatban.

A gyűlésen egy, az egész ország népéhez intézendő kiáltvány szövegét állapították meg, amelyben bejelentik, hogy a megkezdett harcot

kiméretlenül fogják folytatni mindaddig, amíg csak egyelőre zsidó egyetemi hallgató van a főiskolákon.

Folytatják pedig ezt a harcot annál is inkább, mert most már a rendőrséget is kivezényelték ellenük, ezt pedig tűrni nem fogják, továbbá leírják a kiáltványban, hogy a jelenlegi

parlamentet fel kell oszlalni

és egy új, teljesen szabadon lefolytatandó választás útján olyan parlament létrehozni, amely a népvánalmainak megfelel. — A diákok biztosra veszik, hogy az ily módon létrehozott új parlament minden követelésüket teljesíteni fogja.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,

*Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország fellámadásában
Amen.*

A szövetségesek

— Szüret a sinek közt —

Mintha vonatvezetőnk arra kapott volna utasítást, hogy a földült Franciaország minden gennyes sebé megmutassa nekünk, oly lassan vonaglott előre a rozoga kocsisor, mint egy eltiport giliszta. Francia szerelvény volt, de mi rajta az USA foglyai, tizennyolc borus szeptemberében, mikor a krízis tetőfokán didergett a lázas Európa. Az egész Gallia rendetlen táborhoz hasonlított már, csapatok meneteltek mindenütt, hadianyagtól roskadtak a végtelen gépkocsioszlopok s a vaspálya mentén eltűnt az árok a ledobált konzervdobozok miatt. Szemét, por, fejtelenség, az összeroppanás kétségtelen tünetei mindenütt. Néhányszor csaknem beleütköztünk szemközt eresztett vonatokba. Amerre csüggedt fejű tömegünket végighurcolta a mellbajos mozdony, a komor lakosok szemében fölizzott a tehetetlen gyűlölet s energikus mozdulattal jelezték kiserőnknek, hogy föl kell akasztani mindnyájunkat.

Az örök, fiatal, ragyogó fogu yankeek mélyen megvetették ezt a piszkos, hadonászó, fröcskölő francia cigányhadat, mely a züllöttség, elcsenevészedés szakadékból oltalom-erdőn rázza feljűk zuzott homlokát. Gyűlölték és kacagták ezt a

lerongyolt nemzetet, mely fűlsértően hengegett nagy ősei dicsőségével s hisztériás vénasszonyként habzott a szája, ha csak a nevét hallotta a boche-nak.

Keserves utunk egyetlen vigasza ép ez volt: figyeltük ellenségeink nyilvánvaló mély egyetértését. Özönvizek között ketrecekben zsufolódunk két nap óta már. Alig tehetünk nagyobb utat 200 km.-nél, az idő legnagyobb része ácsorgással telt el. Teherkocsik közé ékelten vesztelünk jelentéktelen állomásokon, míg végre mozgásba jött recsegő járművünk s kiszélesedett az egyhangú szemhatár. Apró, szomorú halmok, kopott tarló, gázos ugar, néha egy-egy elhanyagolt falu, néptelen udvarokkal s rendetlenül egymás hegyén, hátán sorakozó, idomtalan termésköbök összertött, vakolatlan házakkal.

Az ókor óta sem változott itt semmi talán? Stilikó életerős germánjai vonulnak a petyhüdt Róma megmentésére s mi a különbség? A vonat? vagy a lőszerdombok? A megvetés, a szégyen, a jobbithatatlan emberi lélek ma is ugyanaz.

Délután a lomha fellegek alul előtört kissé a nap. Künn a mezőn, szőlős lankák között kifogyott a gözs lélekzete. Szeptember vége volt s éretten csillogott a piros fűrt a katonásan sorakozó venyigén. Éhesek voltunk és szomjazak; régi

szüretekre gondoltunk sajtó innel; béka pukkant a sikongó lányok közt s a zenés éjszakában fűsustorogtak a rakéták.

— Nem szüretelünk mi már soha.

S míg apatikusan gubbasztottunk szűk rekeszeinkben, mint mindennel leszámolt aggastyánok, az amerikaiak fűggen ugráltak le a vonatról s a külvárosi csövesek neki szabadult, kaján mohóságával kezdték dézmálni a szövetséges tőkét. A francia mozdonyvezető próbált tiltakozni először, de ügyet sem vetettek rá. Vállat vont s komoran bámulta a zsákmányolást. Az egyenruhás suhancok eleinte csak a jóllakásért fosztogatták a fűrtöket, de egyre jobban vérszemet kaptak. Már verket dobáltak le a kocsiokból s szorgos hangyaként gyűjtöttek tartalékot a további utra. A foglyok kigyűltek az ablakokra, sivár elégtétellel gyönyörködve a lélekemelő látványban. A dombtetőn, jobbra-balra föltűnt egy-egy riadt francia néember és óvatosan surrant el megint.

— Give me! — szól le az ablakból egy barátságos képű csirkefogóra az egyik társam. Az amerikai vigyorgott: All right! Ezeknek a fickóknak csaknem ez a két szó volt az egész szókincsük.

Már is fölnyujtott egy pompás fűrtöt s példáját követték a többi örök is. Testvér vonzalommal vihogtak ránk s a mozdonyvezető

nagy egyetértésünk láttára ajkát mardosva kapaszkodott vissza a kazán mellé.

S akkor a kis düledező pajta mögül vedlett csukaszürkéjében előlépett egy fölktött karu francia. Szép római fejét tömött fekete bajusz tette férfias, szemében szánalmas harag cikázott. Nyomorult poilu jött, hogy a földjéről elparancsolja ezeket; egy félénk kiáltás merészkedett elő a torkán s akkor a tagbaszakadt amerikai altiszt mellen ragadta s úgy lóditotta hátra, hogy a karók közé hanyatlott. Réveteg, együgyű mosollyal tápáskodott föl s az amerikaiak röheje közben elbicegett a dombtetőn át.

Oly frissek voltak ezek a fiúk, erőből duzzadók, kegyetlenek, mint akik a világot akarják leigázni. Oly buták és jószívűek voltak, mint a romlatlan gyermekkor, mely ösztönszerűleg utál minden férgest.

Barátom fogta a szőlőkocsányt s a rajtamaradt szemekkel együtt kidobta az ablakon:

— S milyen mesterien, könnyűszerrel csalták törbe Stilikót és a többi barbár „szövetségest” a rommaiak, kiket ők mentettek meg a gyalázattól, — fejezte be történelmi morfondírozásait.

Pár hónap mulva aztán, mikor Wilson Párisba jött, igazat kellett adnunk neki.

Jubász Géza

NEM NEM SOHA és más jelvények **Kulcsár Imre és Fia** egyházi történelmi üzletében **a NAGYTEMPLONNÁL**

Vakoló kanállal... OH, IRGALOM ATYJA NE HAGYJ EL

— Sajtó-tragédia dalban elbeszélve —

Paholy-sajtó a patakban
Vezércikkét mossa, mossa,
Vezércikkét, véres cikkét
Néhány ember elkapdossa.
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

Odagyúl az utca népe:
Destrukción, mit mos kelmed?
Csitt te, csitt te, Bangha páter
Takará fel a korcs leplet...
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

Összefutnak paholy-vének,
Vizsgálják: van-e krízis?
Sámó nékem meg nem arthat,
Nem nagy baj a paralízis...
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

Jön a „Hajdu”: vár a törvény.
Mit fecsegsz a sok papíron?
„Jaj galambom, hogy lehetnének,
Míg a cikket meg nem írom...”
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

Gyenge kis lap egy riport is
Odaférni alig képes:
Smouca-gyar a paholy lapja,
Széthúrástól szörnyen népes.
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

Néz az újság naphosszanta
Középpalán vigán szembe.
Témája a sötét terror:
Mind befér egy fél szembe.
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

Es alig, hogy félre fordul
Bangha páter van körüte,
Ha nem tudná megpiszkálni,
Ugy gondolja megdörögne.
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

Im azonban időtelve
Reggelenkint újra nyílik.
Régi smoucat egyre fujja,
Megjelenik, ahogy illik.
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

Reakciót rendbe hozza,
Középpalán fordít gondot,
A zsidokat megsimítja,
Nehogy azt higgyék: megbomlott.
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

A paholyban zöld asztalnál
Tisztes öszek ülnek sorban
Minden testvér kimagaslik,
Ki bajuszban, ki meg orrban.
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

„Kis lapocskám, mit meséltél?
Megbukol te, látom, újra...
Mert is írod azt a cikket
Éjjel-nappal, egyre fujva?”
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

Ó bitón fog veszni holnap,
Ó ki szellemed megölte,
Holtig híren és riporton
Raboskodva bűnhődöl te...
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

Nosza sirni kezd, zokogni
Mindennapi cikke folyván,
Szóvirágról pergő smouca,
Hulló frázis gyenge tollán.
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

Méltóságos nagy uraim!
Nézzen jobbat kegyelmeitek.
Bürgetés munkám van otthon,
Fogva én itt nem tihetek...
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

„Terror esett lepedőmön,
Ki kell ezt a kurzust vennem,
Jaj, ha a cikk kinn maradna,
Hova kéne akkor lennem?”
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

Összenéz az öreg paholy
Hallatára ily panasznak:
— Eridj haza, ird a cikket,
Egy pár részvényt megszavaznak.
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

S paholy-sajtó a patakban
Lepedőjét írja, írja,
Egy-témáját szóvirággal
Sviate már-már alig bírja.
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

Virradattól késő estig
Folyton írja, tolla recsesz,
Reakció a tintából
Szeme közé visszafecsesz.
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

Hoidvilágos éjjelenkint
Liberalis fodra csillog,
Maradozó csattanással
Vezércikke messze villog.
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

És ez így megy évről évre,
Telen-nyáron szünet nélkül,
Szóvirágja hó napon ég,
Gyöngye mondat fagyban hékül.
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

Ózbe fordul a zilált toll,
Mártja tűzbe, mártja kőbe,
Torsalakú ránc verődik
Szanaszét az anthrakébe.
Oh, irgalom atyja ne hagyj el.

S egyetértve a patakban
Régi rongyát mossa-mossa,
Vezércikke fosalányait
Az unalom elkapdossa...
Oh, irgalom atyja ne hagyj el!

Lisztius.

Magyar asszonyok a nemzetépítés szolgálatában

A MANSZ DEBRECENI FIÓKJÁNAK MUNKÁI ÉS TERVEI

Van Debrecenben egy egyesület, helyesebben szövetség, amely a legnagyobb eszébe, de annál nagyobb kitartással munkálkodik azon, hogy a társadalomban megerősítse a keresztény és nemzeti gondolatot és egymáshoz közelebb hozza Debrecen társadalmának különböző rétegeit. A szövetség nem csügged el, ha valahol az első alkalommal nem tud sikert felmutatni, hanem az igazán csak asszonyokat jellemző kitartással küzdenek tovább, míg küzdelmüket siker nem koronázza. A siker pedig sohasem marad el. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége ez a ma már 800—1000 tagot számláló egyesület, melynek tagjai száma napról napra emelkedik. A szövetség jövő programjáról a MANSZ egyik vezető tagja következőket mondotta munkatársunknak:

A MANSZ június közepén nagygyűlést tart,

melyre valószínűleg lejön Tormay Cecile is, vagy ha ő akkor akadályoztatva lesz, a központ fog leküldeni kiküldöttet. Ezen a nagygyűlésen fognak hivatalosan csatlakozni a debreceni iparos asszonyok a MANSZ-hoz. Általában a MANSZ ot már mindenütt szimpátiával fogadják. A mi kis egyesületünkben a legnagyobb foku az összetartás.

Ebben a szövetségben a polgárság, iparosság és munkásság asszonyai vannak együtt és büszkék vagyunk rá, hogy Debrecen az első város, ahol megtörtént, hogy a MANSZ vezetőségének kitartó munkával és sok szeretettel sikerült kivinni a különböző társadalmi állású asszonyok egy táborba tömörítését. A szövetségben a legpéldásabb egyetértésben élnek a reformátusok, katolikusok és lutheránusok. Nálunk mindenki egyforma megbecsülésben részesül.

A MANSZ kezelésében jelenleg 6 szövetségi dolgozik

szünet nélkül részint állami, részint magánosok megrendelésére, részint pedig saját anyagaikat dolgoztatják fel. A szövöde annyi megrendelést kap, hogy alig győzi a munkát. A szövöde a legminimálisabb haszonra dolgozik, ellentétben a gyárakkal,

amelyek tudvalevőleg a maximális hasznot tartják szem előtt. Legközelebb a központtól újabb két szövetséget fogunk kapni, melyet vagongyárban állítunk fel s annak mintájára a munkásszonyok elkészítetik a többi szövetséget, úgy, hogy rövid idő múlva a debreceni MANSZ a vidék legelső szövödéivel fog rendelkezni. Ujabbban az iparos társadalom asszonyai is foglalkoznak a szövetségi felállításának gondolatával, sőt már helyiséget is néztek ki a szövöde felállítására.

A szövetségek mellett három hónapig tart a kiképzés s utána a kiképzettek is képzőkké lépnek elő. Az ősz folyamán

megkezdik a szövetségeken a gyapjuszövetek készítését

is, amelynek tanulmányozására Satoraljai helyre már ki is küldöttük megbízottunkat. Targyalásba bocsátunk azonkívül a debreceni juh-tenyésztők egyesületével gyapju átengedése iránt s minden jel arra mutat, hogy ősszel be tudjuk állítani a gyapjuszövetek szövését is, amelyből első sorban is a MANSZ tagjai fognak részesülni.

A nyár vagy az ősz folyamán meg fogja látogatni szövetségeinket a Kormányzóné is, aki vidéki útja alkalmával mindenütt melegen érdeklődött a MANSZ munkássága iránt.

A MANSZ különben első és legfontosabb feladatává tette

örködni minden felett, ami keresztény és nemzeti.

Tervbe vettük, hogy a debreceni ténctanároknál odahatunk, hogy a körmagyar és palotás megtanulását kötelezővé tegyék tanítványaiknak. Szeretnők, ha az iparos társadalom menyasszonyai a régi pártús menyasszonyi ruhában esküdnének. A polgárság és munkásság menyasszonyaitól ilyen nem kivanhatunk, mert azoknak maholnap közönséges menyasszonyi ruhára sem fog telni.

A közeli időkben a vagongyárban ismét megkezdjük a gyermek-előadások tartását, továbbá az iparos-társadalom asszonyai részére kulturáldelutánok rendezését.

A homokkerti és nyilastelepi asszonyok kérésére pár hét múlva megalakítjuk a MANSZ homokkerti és nyilastelepi fiókjait, ami ismét csak elterjedésünknek és az eszme befogadásának élénk példája. Kulturális osztályunk a vizsgák alkalmával jutalomkönyveket fog kiosztani a legjobb előmenetelű tanulóknak.

Ezek az információk természetesen csak nagy vonásokban s csak általánosságban ismertették a MANSZ céljait és az eddig elért eredményeket. De ezekből az általános természetű információkból is kitétnék, hogy milyen nagy fontosságu s mindenkefelett milyen szép eredményekkel járó missziót tölt be a magyar társadalomban a MANSZ, amelynek lelkes asszonyai a magyar ujjászűlés frontján az első sorokban harcolnak...

Diáknap Debrecenben

Az áldozócsütörtökre, május 10-re tervezett diáknap rendezését Debrecenben átvette a napokban megalakult diáknymorenyhitő akció debreceni főosztálya, mely a diáknap megtartását 20-ára, pünköst első napjára halasztotta el.

Ugyanis az országos diáknymorenyhitő akció ezen a napon a csanakország területére szóló nagyszabású diáknapot rendez s a debreceni főosztály a központi és a többi vidéki szervezetekkel egyöntetűen akarja a debreceni diáknapot is megtartani.

Pünköst első napján Debrecen főbb utcáin gyűjtő urnákat és satorokat, melyekben virágot, süteményeket árusítanak, fognak felállítani. Valószínűleg a templomok előtt is fognak gyűjteni és perselyezni, amennyiben erre az egyes egyházak megadják az engedélyt.

Fölösleges külön is felhívni Debrecen város közönségének, a debreceni társadalomnak — mely már annyiszor tett példás tanúbizonyságot áldozatkészségéről — figyelmét arra a nagyfontosságu, mindennél előbbre helyezkedő célra, melyet a nyomorenyhitő akció általában és speciálisan most a pünkösti diáknappal is szolgál.

Hiszen mindenki előtt igen jól ismert s általánosan tudott az a nagy nélkülözés, nyomor s igen sok esetben a szó szoros értelmében vett éhezés, mely a diákság nagy zömének mostanság szomorú osztályrészeül kijutott. Annak a diákságnak, mely letéteményese az integer haza, a vallás és a keresztényi erkölcsök friss erővel teljes visszaállításának ennek a diákságnak szomorú anyagi helyzetén segíteni nemcsak emberbaráti cselekedet, de szigorú kötelesség is.

Ha a mai öregek elvesztették a hazát, kell, hogy utolsó fillérüket is odaadják annak a jövő nemzedéknek, mely azt a vére, élete, a háci ereje arán is vissza akarja szerezni.

A május 20-iki diáknap rendezésében a diáknymorenyhitő akció debreceni főosztályával egyöntetűen részt vesznek az összes nögyöletek, valamint a MANSZ debreceni csoportja is. A nyomorenyhitő akció nagy reményekkel néz a diáknap elébe és szép, kielégítő eredményeket vár attól.

Szombaton és vasárnap **Kiss Béla és Fiai** zenekarának megnyitó zeneestői a **Gambrinusban**

Ugyanezen estén Professor HERCZEG bucsue ódásai

Székely majális

Szombaton este zajlott le a nagy-erdei Vigadóban a hontalanná vált székelyek majálisa fényes siker mellett. A majálison megjelent Debrecen női társadalmá; a polgári és katonai notabilitások nagy számban, *Kratochwill* Károly altábornagy körletparancsnok, vitéz Nagy Pál tábornok, gróf *Teleki Mihály*, *Bacsó Jenő* jogkari dékán, rugonfalvi *Kiss István* egyetemi tanár s sokan mások. A tancot a védnökök párjaikkal Rácz Laci zenekarának tüzes csárdására 10 óra után kezdték meg s azután a jelenvoltak a reggeli órákig a legjobb hangulatban magyarsan szórakoztak, táncoltak. A jelenvoltak közül a következők neveit sikerült feljegyezni:

Gróf *Teleki Mihályné*, *Iren és Mária*, dr. *R. Kiss Istvánné*, *Bacsó Anica és Mimi*, *Matura Józsefné*, *Matura Ilona*, dr. *Nagy Istvánné*, *Szegedi Gyuláné*, *Jambó Andrásné*, *Jambó Gizli*, dr. *Tóth Endréné*, *Kerekes Zoltánné*, *csikszentmiklósi Antal Józsefné és Rózi*, *Haffer Ferencné*, *Lukács Laura*, *Lakner Gézané*, *Ilona és Sarolta*, *Hamó Mária*, *Vékony Józsefné*, *Vékony Terike*, *Vári Ilonka*, *Vári Juliska*, *Vári Irénke*, *Forgon Istvánné*, *Forgon Teruska*, *Beóthy Éva*, *Ruttkay Ella*, *Gy. János Margit*, *Ruttkay Béláné*, dr. *Gabala Józsefné*, *Gabala Ibolya*, *Zih Gizli*, *Szárics Lenke*, *Szilágyi Irén*, *Szondy Irmus*, *Szondy Ellus*, *Csász Rózi*, *Szondy Lajosné*, *Nánassy Ilonka*, *Ferenczy Jenőné*, *Ferenczy Jolan*, *Kanovics Jenőné*, dr. *Bruckner Ernőné*, *Dávidházy Kálmánné*, *Dávidházy Etel*.

Javul a villamos közlekedés

Reggel héttől este 10 óráig több kocsijár

Régi panasz nyer most kielégítést a debreceni Helyi Vasut igazgatóságának határozatával. Amint *Török* igazgató közli a *Hajdúföld*-del, május 13-tól, vasárnaptól kezdve gyökeresen megjavul a villamos közlekedés, sokkal több villamos fog járni az összes utvonalon, hamarabb indul az első járat s tovább tart este is a forgalom.

A nyári menetrend szerint a Pályaudvar-Nagyerdei vonalon napközben összesen 10 kocsijár közlekedik 4 perces időközökben.

Az első kocsijár a pályaudvartól indul reggel 6 órakor. A nagyerdőtől az utolsó kocsijár a pályaudvarhoz este 10 órakor indul. A pályaudvartól 9 óra 40 perckor induló nagyerdei kocsijárhoz csatlakozás lesz a Kossuth, Csapó és Hatvan-utcán.

A Csapó-utcán 3 kocsijár közlekedik, de csak a Bikáig. Az első kocsijár indul a pályaudvartól reggel 6 órakor. Napközben Csapó-utcán a közlekedés 8 perces.

Kossuth-utcán mindennap kivétel nélkül 3 motorkocsijár közlekedik. Az első indul a Városházától reggel 6 órakor. Napközben a Kossuth-utcán a közlekedés 11 perces.

Hatvan-utcán minden nap kivétel nélkül 3 motorkocsijár jár. Az első indul a Bikától reggel 6 órakor. Napközben a Hatvan-utcán a közlekedés 13 perces.

NAPI ATROCITÁSOK

Kóser kocsit tréfli edényben.

A szabaddómives páholy „keresztényen” jelszóval kiabáló szócsöve ismét folytatja unalomig csépett ki-rohanásait a „kurzus-sajtó” ellen. Legújabbán a *Szózat*, a *Nép*, az *Uj Magyar Szemle* és a *Magyar Kultúra* kerültek terítékre, személy szerint pedig *Szekfű Gyula*, *Császár Elemér*, *Pintér Jenő*, *Buday Barna*, *Czettler Jenő* és *Szabó Dezső* részestültek gyenge oldalvágásban. A támadó cikknek nagy hangja és csekély súlya van. Epen ezért nem érdemes vele bővebben foglalkozni. Annyit azonban érdemes feljegyezni, már csak az újságírók közönség kedvéért is, hogy a jeles bölcső szerint *Andrássy Gyulát* a zsidó *Dóczy Lajos*, a két *Tiszát* pedig

Wahrmann Mór és *Vadász Lipót* tették nagygyá. A magyar gyáripar *Weisz Manfréd*nek köszönheti létét, az irodalomnak pedig *Kis József*en kívül a *Najmann Ferenc* a legnagyobb büszkesége. A kálvinista papi családból származó *Szabó Dezső* az nem is magyar ember, csak a

Molnár Ferenc, ez a kövér zsidó, ez a mi jobb jövőnk biztos záloga, akinek bepiszkolásával akarjuk mi „szép Magyarországnak feltámadását megakadályozni.” Ezzel szemben pedig ők szép Magyarország bepiszkolásával akarják Neumann Ferenc feltámadását elősegíteni

A földreform novella életbeleptetése elkerülhetetlen az ország érdekében

Üres közhelyekkel dolgozik a liberális nagytőke a reform ellen

A liberális nagytőke szolgálatában álló sajtó egyes lapjai már megkezdtek a harcot a földbirtoknovella ellen azzal a céllal, hogy a parlament újabb összeülése idejére, amikor is a földreform novellát tárgyalják, megfelelő hangulatot teremtsenek.

A földreform novella végrehajtását azok az elemek, akiket a novella érint és akik egyéni érdekeiknek kismérvű megcsorbitását sem hajlandók az ország érdekeinek feláldozni, mindenáron úgy szeretnék feltüntetni, mintha a novellában szabályozott gyorsabb végrehajtás a termelést érzékenyen érintené. Alkalmunk volt ez ügyben az egységes párt egyik gazdasági szakkérdésekben országos nevű képviselőjével beszélgetni, aki a következőket mondotta:

— Nem esdalokozom azoknak a felzudulásán, akik a földbirtokreform novella ellen egyéni érdekekből harcot akarnak indítani. Ezekkel az elemekkel, illetve azok hazafiságával a legutolsó 10 év tanúságai után teljesen tisztában vagyunk.

Ami a novellának a termelésre ható káros következményeiről szavalnak, azt üres közhelyeknek tartom.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje.

A református templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál: Mezei Béla vallásitanító lelkész, délután 5 órakor prédikál: Marton Sándor s. lelkész. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál: Szele György lelkész, délelőtt 11 órakor prédikál: Baja Mihály lelkész, délután 3 órakor gyermekistentisztelet tart: Ladányi Zsigmond s. lelkész. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál: Peleskey Sándor s. lelkész, délután 3 órakor gyermekistentisztelet tart: Dr. Böttök Béla s. lelkész, délután 5 órakor prédikál: Uray Sándor lelkész. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor prédikál: Papp Imre segédlelkész, délután 3 órakor gyermekistentisztelet tart: Peleskey Sándor segédlelkész. — Ispolai templomban délelőtt 10 órakor prédikál: Gábor András segédlelkész, délután 3 órakor gyermekistentisztelet tart: Papp Imre segédlelkész. — Homokkeriben délelőtt 10 ó. prédikál: Zambory Sándor segédlelkész. — Nyilastelepen délután 5 órakor prédikál: Dr. Böttök Béla segédlelkész.

A kollegiumi Oratóriumban ifjúsági Istentisztelet tart: délelőtt fél 12 órakor: Mezei Béla vallásitanító lelkész, Kossuth-utcai templomban délelőtt fél 11 órakor Kovács János vallásitanító lelkész. — Korházi Istentiszteletek: A belső klinikán prédikálnak: Dr. Ferenczy Gyula ny. egyetemi tanár és Zitás István s. lelkész. — Tanyai Istentiszteletek: Epen: Gyülvész István templomegyesületi titkár. Fancsik: Major Gyula s. lelkész, Macson: Csűrű István vallásitanító lelkész, Ebesen: Vajda László vallásitanító lelkész.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor Egyház-téri fiúiskola VI-ik számú tanteremben. — Vasárnapi iskolák holnap a következő helyen tartanak: Kossuth-utca 75. sz. a. délelőtt 9 órakor, Dóczy intézetben délelőtt 9 órakor, Leány-utcai iskolában délelőtt 9 órakor, Csonka-utcai iskolában délelőtt 9 órakor, Pacsirta utcai iskolában délelőtt 9 órakor, Diakonissza-Othonban délelőtt 9 órakor, Egyháztéri fiúiskola VI-ik számú tanteremben délelőtt 11 órakor, Csapó-utcai iskolában délelőtt 11 órakor, Homok-keri imaházban délelőtt 11 órakor.

A Debreceni Keresztény Ifjúsági Egye-

Ha volnának, amit azonban nem tételez fel, egyes apróbb hátrányai a novella alkalmazásának, azok tökéletesen eltűnnének azon sürgető és feltétlenül szükséges szociális momentumok mellett, amelyek vég-eredményben arra fognak vezetni, hogy a mostani nem egészen egészséges földmegosztás átszaporosuljon. Lehet, hogy a novella *fajdalmas egyeseknek, akik tulzolt önzésükben semmit sem hajlandók az ország boldogulásának érdekében felajánlani, azonban*

annak alkalmazása elkerülhetetlenül szükséges, hogy általa sokkal fenyegetőbb bajokat elkerülhessünk.

Magam is nagybirtokos vagyok és évtizedek óta foglalkozom gazdasági szakkérdésekkel és egyáltalán nem látok a novellában semmi olyan intézkedést, amely bármiképp hátrányos lenne a termelésre. Teljesen alaptalan az az állítás, mintha pártunkon belül is lennének olyanok, akik a novellát ellenséges szemmel nézik. Ezt a törvényjavaslatot olyanok alkották meg, akik a kérdéssel teljesen tisztában vannak és bőséges időt adtak ahhoz, hogy a novellához mindenki hozzászóljon, akit az érint.

sület vasárnap délután 5 órakor tartja rendes heti összejövetelét Kollégium földszint 4. sz. alatt.

A „Kálvinisták Templomegyesülete” vegyes énekkarának tanulási órái hetenként csütörtökön tartanak a Kollégium ének- és zenetermében. Este 7—8-ig a hölgyek, 8—9-ig a férfiak részére. Uj tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja: Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Az ág. hitv. ev. templomban

(Miklós-utca 3. sz.) az Istentiszteletet május 13-án, vasárnap délelőtt 10 órakor Farkas Győző lelkész végzi.

A róm. kath. templomban

Ma május 13-án vasárnap reggel 6, 7, 8, 9, 11 és fél 12 órakor csendes szent misek, fél 10 órakor énekes szent mise, utána szent beszédet mond: Kompassz Árpád s. lelkész. Délután fél 8 órakor Rozsáfűzér, 6 órakor szent beszédet mond: ományi Kálló Ferenc s. lelkész. Beszédének része: Mária kultusz és hazafiság. Beszéd után Litánia.

Svetics intézeti növendékek első Szent áldozása Pünkösöd hétfőjén 8 órakor lesz megtartva.

Aforizmak

Veszélyben élni: örökös érvényesülés.

Onánítás az élet tragédiája!

A hiúság önmagáról beszél.
A büszkeség önmagának hallgat.
A gőg: önmagától még beszélni sem tud!

Mindenki annyira gőgös, mint amennyi józan eszéből hiányzik.

A szenvedély hatalma győzelmi tor az erkölcs pusztulásán.

Tizian esetjét egy császár emelte föl, de ne feledjük, egy Tizian ejtette azt el.

Az írónak ama gondolatai, melyeket az olvasó mint szemérmégek keresztlül fut, talán nem is annyira az írásban, mint inkább az olvasóban keltek életre!

ALEX.

HÍREK

1923. május 13. (Vasárnap)

Prot.: Szervác. Kath.: Exaud.
Időjárás: Hazánkban sok helyütt volt kisebb eső. A hőmérséklet nyugat felé erősen süllyedt.
Időjárás: Egyelőre átmenetileg hőemelkedés és helyenként eső várható.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 10—12-ig.

Egyetemi könyvtár délelőtt 9—1-ig, délután 2—6-ig.

Csokonai színház este 8 órai kezdettel „Artaflan Zsuzsi”. Délután fél 4 órakor „A hamburgi menyasszony”.

Vigszínház: Tüzek.

Uránia: Napoleon leánya.

Apoló: Ilyenek a férfiak.

Meteor: Elnémult harangok.

Filharmonikus hangverseny Voith Ilonka felléptével fél 11 órakor a Műv. műhelyben.

A ref. tanítóképzede tornaversenye délután 4 órakor a kollégiumban.

A debreceni Lovaregylet közgyűlése 11 órakor az Arany Bika felelelet.

Az Ipartestület közgyűlése 10 órakor az Ipartestület nagytermében.

A löverseny második napja a nyulási löversenyterén d. u. 3 órakor.

A Debreceni Gazdasági Egyesület igazgatóságai ülése délután 4 órakor.

Gyógyszertárak közül vasárnap délután és este szolgálatot tartanak: Kigyó, Magyar korona, Csillag, Isteni gondviselés.

1923 május 14. (Hétfő)

Prot.: Bonifác. Kath.: Bonifác.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 8—8-ig.

Egyetemi könyvtár délelőtt 9—1-ig, délután 2—6-ig.

Csokonai színház este 8 órakor A) berletben A lányom hozománya ötszáz millió

Apoló:

Uránia: Hölgyek öröme.

Vigszínház:

A Ker. Nemzeti Liga választmányi ülése délután 6 órakor a városúza kistanacs-teremben.

A MANSz iparos szakosztályának választmányi ülése délután 4 órakor.

A 3-as ezrednap előkészítő bizottságának ülése délután 5 órakor a városúza.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó, Arany Egyszaru, II. Rákóczi, Nádor, Csokonai, Remény.

— **Doktorrávadás.** Kató Zoltán

jogszigorló, ítélőtáblai joggyakornok és Koszta Pál jogszigorlót tegnap a Tisza István tudományegyetemen a jogtudományok dok. avatták.

— **A Tisza István társaság szakosztályülése.** A debreceni Tisza István tudományos társaság II. (orvos-természettudományi) szakosztálya május 15-én, kedden délután fél 6 órakor a református kollégium tantervében tartja III. rendes ülését, amelyen dr. *Blaskovich László* „Az óregkori szemhíjfordulás és befordulás” címmel tartja székfoglalóját s dr. *Kreiker Atadár* „Festési kísérletek az élő szemén” című dolgozatát bemutatja dr. *Blaskovich László*. A nyilvános ülés után a rendes tagok árt ülése következik.

— **Tornavizsga a kollégiumban.** A debreceni református tanítóképző intézet és a vele kapcsolatban levő gyakorló iskola május 13-án délután 4 órakor a kollégium udvarán tartja évváró tornavizsgáját. A tornavizsga számai: Zenés szabadgyakorlat. Nyújtó korlátverseny. Lóugrások. Magas- és távolugró verseny. Sülydobás verseny. A gyakorló iskolások játékversenye. A képezészek jártára. Gulák. Az ünnepegy alatt az intézet zenekara játszik. Utóhely 150 korona.

Erdős és Neumann

ER-KO cipőáruhaza

Piac-u. 75.

Ajánlja jó minőségű cipőt olcsó szabott árak mellett.

Déri Frigyes Debrecenbe jön.
Déri Frigyes, a neves műgyűjtő, aki felbecsülhetetlen értéket képviselő múzeumát Debrecenbe ajándékozta, június havában Debrecenbe fog jönni a Déri-múzeum épületének elhelyezése és felépítése ügyében folytatandó tárgyalások felvételére. Ittandó tárgyalások felvételére. Ittandó tárgyalások felvételére. Ittandó tárgyalások felvételére.

Meghalt Marosvásárhelyen az utolsó 48-as honvéd. Nagyváradit tudósítónk jelenti: Szabó Lajos, az utolsó negyvennyolcas honvéd május 8-án Marosvásárhelyen meghalt.

A vetésterületi bejelentés határideje vasárnap déli 12 órákor lejár. Bejelentések a városháza földosztó 6. sz. szobájában történnek. Mindazok, akik idézést kaptak, vagy a bejelentést bármi okból elmulasztották, feltétlenül jelentkezzenek. A bejelentés szándékosan elmulasztása pénz és fogházbüntetéssel büntethető cselekmény.

A 3-as honvédek ezrednapjának előkészítésére a volt m. kir. 3-as honvédek és népfelkelők bajtársi egyesületéből kiküldött bizottságok május 14-én, hétfőn délután 5 órákor a városháza kitanács-termében együttes ülést tartanak. A bizottságok tagjai: dr. Haendel Vilmos, Molnár József, Aszalós Imre, Fülöp Mihály, Kegyes Ferenc, Dézsi László, Némethy László, Török Tibor, Németh Dániel, Tokay János, Waldmann Géza, Bagi István, Kiss Ferenc, Cseley Gyula, Simon Károly, Eggmann Géza, Egry Géza, Bramer Gyula, Istóka Győző, Füzessy Péter, Csáky János, Volosin Sándor, Huszár Endre, Mogyoróssy Gyula, Vámos Mihály, vitéz Simon Antal, Tóth Lajos, Erdei József, Béber László, ifj. Szele György, Weidner Károly, Koszorus Ferenc, Bészler János, Czékány Béla és Veres Vince a tárgysorozat fontosságára való tekintettel teljes számban jelenjenek meg.

A közalkalmazottak lakbérére. Budapestről jelentik: A kormány a lakásügy rendezése tárgyában kibocsátott rendelet módosításaként elrendelte, hogy a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak, a közszolgálatban álló nyugdíjas tisztviselők és egyéb alkalmazottak, valamint ezeknek özvegyei, a m. kir. honvédségnek, a m. kir. csendőrségnek, a m. kir. államrendőrségnek, a m. kir. folyamőrségnek, a m. kir. vámőrségnek tényleges szolgálatban álló és nyugdíjas tagjai és ezeknek özvegyei, ugyancsak a katonai nyugdíjasok és ezek özvegyei részéről az 1923 május 1-én esedékes lakbér 1923 június 10-ik napjáig fizethető.

Glasner Móse főrabbi örökre elhagyta Európát. Kolozsvári tudósítónk jelenti: Glasner Móse, az Európaszerte hírhedt cionista rabbi, negyvennégyévi kolozsvári szereplés után Palesztinába távozott. A kövételre méltó példa óriási rokonszenvre talált Kolozsvárott a magyarok között. Vasárnap délután közel ezer főnyi tömeg kísérte ki „utolsó” útjára. A peron hosszában zsidó „eserkészleányok” sorfala állott, a zsidóság az érkező cionistát extázisos lelkesedéssel fogta körül s csókolta kezét, ruháját. Egy egész vasuti kocsit töltöttek meg azok a zsidók, akik egész a határig elkísérték. Az öreg Glasner radikális temperamentumu talmudista, jeles agitátora a forradalmi törekvéseknek. Vele is kevesebb eggyel azoknak a száma, akik csak Palesztinában rokonszenveznek a magyar emberek előtt.

Társadalmi és egyesületi élet. A Keresztény Nemzeti Liga debreceni osztálya május havi rendszeres választmányi ülését május 14-én hétfőn délután 6 órákor tartja a városháza kis tanácstermében, melyre a választmányi tagokat ezuton hívom meg azzal, hogy miután a központi közgyűlésére kiküldöttek ebben az ülésben fognak a központi közgyűlésről beszámolni, az elnökség teljes számban való megjelenését kéri. Vendégeket szívesen látunk. Dr. Pórszász Károly főtitkár.

A debreceni Ipartestület 13-án, vasárnap délelőtt 10 órákor tartja elnökválasztó közgyűlését az ipartestület nagytermében, melyre az iparosok minél nagyobb számban való megjelenését kéri az Ipartestület.

Adomány az ifjusági Vörös Kereszt Egyesületeknek. Ifj. Rickl Antal debreceni megbízott a napokban Budapesten járva, a Vörös Kereszt központtól a debreceni Vörös Kereszt ifjusági csoportok részére többféle értékes adományt hozott, u. m. nagyobb mennyiségű kötszert, 108 darab törülközőt, 54 darab szappant és 30 tucat ceruzát.

Mese-délután. Az Eötvös utcai ref. elemi fiúiskola IV. oszt. tantermében vasárnap délután 4 órákor mese délután lesz. Mesét mond Báthory Vilma tanítóé és Szathmáry Kálmán tanítóé.

A MANSZ iparos szakosztálya hétfőn d. u. 4 órákor választmányi ülést tart. A tagok a taggyűlési ikeket küldjék be. Ugyanakkor a tagsági igazolványok is kiválthatók.

Majális. A főreáliskola hagyományos majálisa 24-én lesz a Nagyerdőn. A majális igen fényesnek ígérkezik; a védnöki kar élén Ady Lajosné és Geresi Kálmáné állanak. A helybizottság elnöke dr. Sauerwald Janosné. A majális reggel 9 órai kivonulással kezdődik, az ifjuság kiut reggelizik és ebédel, délután tánc. A meghívókat a rendezőbizottság már széjjelküldötte, jegyek a majális területére Springer könyvkereskedésében kaphatók.

A főreáliskola 50 éves jubileumát rendezőbizottság 13-án, vasárnap délelőtt 11 órákor a mértani rajzteremben ülést tart, melyre az összes bizottsági tagokat meghívja az igazgatóság.

A kakaódrágítás a kuria előtt. Ismeretes, hogy a debreceni kir. törvényszék a múlt év őszén, midőn a repülő árvizsgálóbizottságok megkezdtek működésüket, Deutsch Samuel debreceni zsidó fűszerkereskedőt kakaódrágítás miatt két hónapi fogházra ítélte. Felebbezés folytán a kir. kuria elé került az ügy, amely Deutsch Samuel bűnösségét az árdragítást megállapította, 6 heti fogházban állapította meg a büntetését. Deutsch Samuel a kuria marasztaló döntése után perének újrafelvételét igyekszik elérni.

Belőrés a Piac-utcán. Vakmerő betörés történt szombaton virradó éjjel Heimann Nándor Piac-utca 10. szám alatti uridivat kereskedésében, ahonnan ismeretlen tettesek a kirokat rácsos üvegvédőjén át, az üveget felvágva és kiemelve, a keletkezett nyíláson keresztül 15 kalapot, 30 nyakkendőt, 30 pár harisnyát, inget, fehérneműt és divaticket loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást, amely eddig eredménytelen. Az ellopott holmik értéke közel fél millió. A kár biztosítás révén megtérül.

Református árvaház Nagyváradon. Nagyváradit tudósítónk jelenti: A református nőegylet Sulyok István püspök támogatásával nagyszabású gyűjtési akciót indított protestáns magyar árvaház létesítésére, mely a legteljesebb sikerrel járt. A református presbiterium elhatározta, hogy a kulturintézményt még ennek az évnek őszén megnyitja.

Iró, varrógépek, számozó-számológépek, nacional kasszák, orvosi fogászati műszerek, könyvfűző-és szerszámgépek szakszere javítását pontosan és gyorsan végzi Molnár Oszkár, Egyház-tér 4. Telefon 13-33.

Csipekerő tanfolyam a Káivinisták Templomegyesületében. Június 1-én csipekerő tanfolyam indul meg a Templomegyesület asszonyainak vezetése alatt, melyre az érdeklődő hölgyek valláskülönbőség nélkül jelentkezhetnek a Templomegyesület titkári hivatalában (Egyház-tér 17. sz.), ahol a feltételeket és közelebbi tudnivalókat közlik. Jelentkezési határidő: május 25.

Kérelem jószívú emberekhez. Lakatos Lászlóné Homok utca 138. szám alatt lakó háromgyermekes asszony, (legkisebb gyermeke 7 hónapos), akinek még munkakép telen öreg apját is tartania kell, azzal a kérelemmel fordul jószívú emberbarátokhoz, hogy végtelen nyomorában segítsenek rajta. Pénzübeli és természetbeni adományokat a „Hajdúföld” kiadóhivatala vesz át és nyugtáz hirlapilag.

Gyapju fonal, jumper selyem a legszebb színekben ismét érkeztek. Kész bluzok, jumperek rak táron. Szilágyi Lajos kézimunka és műhímző vállalata, Széchenyi u. 1.

Kockázatos árverés nélkül leggyorsabban eladja bármiféle ingóit a „Remény” bizományi üzlet, Piac 85. sz. Felvétel egész nap. Díjtalan kiállítás. Telefon 466.

Bika kávéházban és étteremben ma záróra 5 órákor.

„Meteor” mozgóban vasárnap megkezdődnek az előadások. Jegyelővétel délelőtt 10 órától.

A Debreceni Általános Bank R.-T. a Magyar Általános Takarékpénztár alapítása működését Piac utca 81. szám alatti üzleti helyiségében 15-én, kedden megkezd.

MŰVÉSZET

Kárpáthy Ernő és Némethy Ferenc hangversenye. Két fiatal magyar művész gyönyörködtette pénteken este Debrecen keresztyén zenekedvelő publikumát fél 9 órától éjfélig: Kárpáthy Ernő gitárművész és Némethy Ferenc hegedűművész. Játékuk szubtilis, művészetük kiforrott és magyaros erővel duzzadó, közönségük is magyar közönség, mely elhalmozta őket szeretetével olyan mértékben, hogy maguk is belefáradhattak. Kárpáthy Ernő egy kis lírai hangszerezen megszólaltatja az érzések sokféleségét, úgy, hogy a gitár, melyet eddig kisértő hangszernek ismertünk, nemes művészetében átalakul hangversenydobogóra illő önálló hangszerré. Az igazság kedvéért megjegyezzük ugyan, hogy hegedűszólammal együtt tud kifogástalan zenei összehatást elérni, de egymagában is bizony-ágot tesz, hogy gitárszólo is képes zenei élvezet nyújtására. Különösen, ha Kárpáthy Ernő játszik rajta. Némethy Ferencet eddig még keveset hallottuk, de ez a szereplése is megmutatta, hogy egyike legjobb hegedűművészeinknek, aki úgy technikailag, mint tónusban felveszi a versenyt a nagy virtuózok akármelyikével. A közönség lelkesen ünnepelte a művészeket, akiknek kitűnő partaerük akadát dr. Homola László személyében, ki valósággal bámulatba ejtő finomsággal és biztonsággal rögtönzött egy gyönyörűség trióban a brácsa szólamot. A ráadások vég nélküli kieroszakolása miatt a pénteki koncert publikuma csak éjféli után, szombaton került haza.

Filharmonikus hangverseny. Debrecen zenei kulturája színvonalának emeléséhez jelentős egyesüléssel járultak hozzá a debreceni vasutasok, akik az „Egyetértés” dal-es zeneegylet keretében 60 tagú filharmonikus zenekart alakítottak meg. A zenekar ma, vasárnap délelőtt tartja első hangversenyét Erlich József dirigálásával, fél 11 órai kezdettel a MÁV műhelyi díszteremben. A műsoron szerepel Voith Ilonka, a C-okonai színház kiváló operaénekesnője is, akinek nagyvonalu művészete a koncertpódiumon is stílusosan érvényesül. A matiné műsora a következő: Mendelssohn: Athalia nyitány. Op. 74. Előadja a zenekar. Ária Verdi „Trubadur”-jából. Tarnai: Bucsu. Énekli Voith Ilonka. Leoncavallo: Mattinata. Brahms: Magyar táncok. (III. és VI. szám.) Előadja a zenekar. Ima Puccini „Tosca”-jából. Kurucz J.: Dal. Énekli Voith Ilonka. Haydn: Szimfonia (es dur.) Adagio—Allegro, Adagio, Menuetto, Allegro con spirito. Előadja a zenekar. Az énekszámokat zongorán kíséri: Kardosy Pál.

Páricsy Pál hangversenye. A rokonszenves és igen ígéretes tehetségű fiatal hegedűs, akinek értékes kvalitásai mindinkább elmélyülnek és a fiatal gárda egyik legfőbb reményre jogosító tagját sejtetik, május 16-án este 9 órákor tartja önálló hangversenyét a zenedében a következő műsorról: Beethoven: Hegedűverseny. I. Allegro. Bach: Sonata G-moll. Adagio, Fuga, Siciliano, Presto. Sinding: Hegedűverseny. Allegro energico, Andante, Allegro giocoso. Kopylow: Pétervári emlék. Akimenko: Berceuse. Alenoff: Canzonetta. Bihari: Primatialis magyar. Az eredetileg hétfőre, az Urániába hirdettet hangverseny jegyei hétfőtől kezdve a Méliusznál megfelelő helyekre becserélhetők.

KATONAZENE VASÁRNAP DÉLELŐTT 11-TŐL 1 ÓRÁIG, HÉT-FŐN ESTE 9-12 IG

NÓTH A. karnagy személyes vezetése mellett

AZOR GYULA KERTHELYISÉGÉBEN CSAPO-UTCA 14. SZ. (TORÓ VENDEGLŐ) :-

HÉTFŐN ESTE SZEGEDI HALÁSZLÉ TÜRÖSCSUSZA-ZÁRÓRA REGGEL 4 ÓRÁKOR.

Női és férfi kalapátalakítások legszebben készülnek Széll Gergely-nél

Piac-utca 63. Telefon 11-11.

Az Ev. Filléregylet jótékonycélú műkedvelő estélye a Csokonai-színházban. Május 15-én este pontosan fél 8 órai kezdettel lesz a város-szerte nagy érdeklődéssel várt s a próbák után itélve, igazán művészi színvonalon álló színházi estély. Ugy *Tóth Árpád* né kedves mesejátéka, a „Négy évszak”, amelyben egy sorog bájosabbnál bájosabb kis leány és kis fiu szerepel, mint *Herczeg Ferenc* kiváló 4 felvonásos vígjátéka, a „Gyurkovics lányok” elsőrangú alakításokra alkalmat adó szerepei a legjobb kezekben vannak. A darabok betanítását és rendezését *Tóth Árpád* né, *Fancsovits nővérek*, *Kardoss Géza* színigazgató és *Rolko József*, a Csokonai színház tagja végzik. Felvonás közöskében *Nóth Antal* karmester vezényelével a katonaszenekar hangversenyes. A még meglévő pár darab jegy a színházi pénztárnál kapható. Itt említjük meg, hogy tévedés folytán a színházpokról a „Négy évszak” szerepítői közül mint arató táncosok *Szabó Etelka* és *Kapros Laci* kimaradtak, valamint hogy a Nyár megismerésítője *Közbenjött* akadályok miatt nem *Tremba Matild*, hanem *Gereby Pálma* lesz.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután: A hamburgi menyasszony.
Vasárnap este: Ártatlan Zsuzka.
Hétfő (A) bérlet: A lányom hozománya 50 millió. Tiszvisele-est.
Kedd bérletszűnet: Műkedvelői előadás.
Szerda (B) bérlet: Ártatlan Zsuzka.
Csütörtök (C) bérlet: Bozorkány.
Péntek bérletszűnet: Bajdér. (Bemutató)
Szombat délután: Cserebere.
Szombat este: Bajdér.
Vasárnap délután: Bozorkány.
Vasárnap este: Bajdér.
Hétfő délután: Ártatlan Zsuzka.
Hétfő este: Bajdér.
Kedd: Bajdér.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Viparizházi nagyvilágú darabja közt is kevés film mutatott oly fényes elismerést, mint *Lubits* viághírű rendezése, a „Tuzek”.
Hétfőn Tiszvisele-est. Az egyik legjobb 7 felvonásos dráma, mely főszereplőiben legnagyobb teljesítményt mutat.
Nyének a férfiak Harry Lyedike főszereplésével ma utoljára az Apollóban.
Harry Lyedike hétfőn a Rabzolgvásár című drámában, az Apollóban.

TESTÉDZÉS

A vasárnapi program

Vasárnap délután rendkívül érdekes bajnoki küzdelmek kerülnek eldöntésre, amelyek feltétlenül tisztázni fogják a bajnoki sorrendet. Az eldöntésre kerülő bajnoki mérkőzések a nagyerdői sporttelepen kerülnek lebonyolításra.

Délután fél 3 órakor a DEAC a Nyiregyházi Törekvéssel játszik, ugyanazzal a Törekvéssel, amelyet most Áldozócsütörtökön 3:0 arányban győzött le Nyiregyháznál. Debrecenben most könnyebb dolga lesz, bár a tisztas-éges gólarányu győzelemért erősen meg kell dolgozni az egyetem csapatnak. Szép játék után a DEAC 4-5 gólarányu győzelmére várható.

Délután fél 5 órakor a DVSC a DTE-vel kerül össze a bajnoki pontokért. Ha a DTE győz, úgy a DVSC végleg lemondhat a bajnokságról, eldöntetlen esetén szintén, míg ha győz, csak egy ponttal fog elmaradni a DEAC megett s vitássá teheti a bajnokságot. A helyzet kulcsa most a DTE kezében van, annál is inkább, mert két hét múlva a DEAC-cal, illetőleg a DKASE-val is fog játszani. Erős küzdelem után eldöntetlen eredmény várható, de ha a DTE kijátssza azt a formáját, amit a Vasár ellen nyújtott az első fél időben, győztesen hagyhatja el a pályát.

Mindkét mérkőzést Puskás István (Budapest) vezeti.

Délelőtt fél 9 órai kezdettel az ifjúsági, fél 10 órai kezdettel a második csapatok találkoznak.

Az ügétőteri pályán délelőtt fél 11 órakor a DKASE a DMTE csapatával játsza le a bajnoki mérkőzését. A DKASE okulva a sorozatos hibákon, most új csatársorral kísérletezik. 4-5 gólarányu győzelmére valószínű.

Nyiregyháznál a NyTVE a Kivárdai SE-vel játszik bajnoki mérkőzést. A két régi rivális küzdelmét nagy érdeklődés előzi meg. Erős, elkeseredett küzdelem után a NyTVE győzelmére várható.

Körületi tornaverseny Debrecenben.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter megbísta a debreceni tankerületi főigazgatót, hogy május 26-án és 27-én a tankerület középiskolái számára körületi tornaversenyt rendezzen. A tornaverseny a 18 évvel ezelőtti rendezett utolsó országos középiskolai tornaverseny óta az első nagyobb szabásu olimpiásza a magyar diákságuk, már is országos érdeklődést keltett. A Tiszántulról 15 fiu- és hat leány középiskola jelentkezett, a vidéki intézetek átlag 40-40 fonyi mintacsapattal. A verseny előkészítésének munkálatai lassan folynak. A nagybizottság elnöke *Mogoss György* tisztifőügyész. A nagybizottság mellett külön fogadó, elszállásoló és ételmező bizottságok alakultak *Csűds Ferenc* dr kulturtanésznek, *dr Horvay Róbert* középiskolai igazgató, *Zalai János* dr állami főreáliskolai igazgató elnöksége alatt. A rendezőbizottság élén *Ady Lajos* dr tankerületi királyi főigazgató áll, mellette az összes résztvevő intézetek igazgatói és a sporttársadalom képviselői farradoznak a verseny sikerén. A tornaverseny napján más sportesemény nem is lesz Debrecenben. A versenyt valószínűleg a Diószegi úti Vasutaspályán tartják meg.

Csapatösszeállítások a vasárnapi mérkőzéseken: DEAC Lódi, Albisi, Csáky, Kiss, Albert, Ökrös, Póbrer, Borsi, Zirkay, Nagy Bálint, Kalmár, Fabry.

DTE: Szabó, Rolt, Meister, Urbanovics, Fehér, Vámos, Burger, Tarkányi, Főrizs, Kaiser, Polvik.

DVSC: Farkas, Stolárszky, Bertók, Horváth, Vampetich, Zöld, Tóth, Polonetzky, Szolárszky I., Polonetzky, Kovács.

KEZELÉSI

A Budapesti Árumiata Vásár, amely május 19-től 26-ig tart, fényes sikerűnek ígérkezik. A vásár a magyar ipar életképességéről tesz tanúságot. A magyar kereskedelem szerepét a valutáris okokból bekövetkező benozatási korlátozások a hazai termelés közvetítésére, forgalomba hozatalára utalják, tehát a kereskedelemnek fokozott mértékben kell képviselnie.

A kereskedelmi és iparkamara közlése május 17-én délután 8 órakor lesz. Foglalkozni fog a közgyűlés a hitelkérdéssel, a lakástügyi rendezésével: az építkezés megindításával. Több törvénytervezet véleményezése fekszik a kamara előtt, így az építkezési törvény, a munkasbiztosítás reformja, a gyermek- és fiatalorak és nők védelméről szóló törvényjavaslat, a vám-törvény tervezete, a vasúti árudíj szabás reformja. Az adóügyek közül az általános forgalmi adó, a fenyítési adó értékhatárai szerepelnek a tárgyszó ozaton; a helyi vonatkozásu ügyek közül a f drász é. borbély ipar vasárnapi munkaszünetének módosítása s a záróra ügy szabályozása emelhető ki.

A felesleghányosokat 8 nap alatt a városi adóhivatala 21. számú szobájában a jogkövetkezmények terhe alatt mulhatatlannul be kell jelenteni.

Az ingyen selyembogár kiosztás 10-én megkezdődött Homokért, Bánffy-utca 10. szám alatt. Akik előre nem jelentkeztek, azok is kaphatnak. Akik tehát selyemtenyészéssel rövid 4 hét alatt 50-100 ezer koronát akarnak keresni, a bogarak átvételére azonnal jelentkezzenek. A tenyészési papírt is ingyen kapja mindenki. A gubó beváltási ára egyelőre különként 1200 korona.

A gyapjút a debreceni árverésen lehet értékesíteni. A gyapjuárverés Debrecenben ez évben június végén lesz. Ez a legalkalmasabb módja annak, hogy a juhtartó gazdák egész évi fáradozásuk után a legkedvezőbb árak mellett értékesíthessék gyapju termésüket. A juhtartó gazdák az árverésre beküldendő gyapjura rendkívüli olcsó kamat mellett előleget kapnak. Minden gazdának saját érdeke tehát, hogy a *Mezőgazdasági Kamara* vesztése alatt álló debreceni árverésen értékesíték az évi nyírást, ahol a gyapjuért a legmagasabb árakat kaphatják meg. Az árveréses vásárra vonatkozólag a felvilágosítást *Szarukán Sándor*, a gyapjuárverési vállalat ügyvezető igazgatója Debrecen, Közgazdasági Bank adja meg.

HÍRÜZÉS

Magyar korona: 10¹/₂.

Zürichi zárlat

Berlin 133, Hollandia 21780, Newyork 556¹/₂, London 2571, Paris 3675, Mileno 2710, Prága 1655, Budapest 10¹/₂, Zágráb 590, Varsó 116, Bécs 78¹/₂.

Devizaközp. hiv. ár.

Dollár 5265-415, frank 350-60, svájci frank 950-80, szokol 156-62, lei 25¹/₂-7¹/₂, dinár 55-57, marka 14-16, osztrák korona 7-40-70.

Terménytörzsde zárlat

Tartott irányzat, az árak változatlanok. Forgalom csekély.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 24750-500, egyéb 24500-750, 78 kilós tiszvidéki 25000-500, egyéb 24750-500, rozs 1600-250, tak. árpa 15000-500, zab 17500-8000, tengeri 15750-6000, tengeri 15750-6000, korpa 7600-800.

Ferencvárosi sertésjelentés

Sz badvásári maradvány 349, érkezett 70, e adalott 19.

Árak: asirretés fiatal, könnyű 1250-400, nehéz 1400-500.

Zártvásáron nem fejlődött ki tüzet.

REGÉNY

Tóth tizedes királysága IRTA GYULA DIÁK

Szíves örömezt leültek volna megint pihenni, most hogy újra szilárd talajt éreztek lábuk alatt, azonban látták, hogy a német sápadtan ki-merülve, de mégis összeszorított foggal halad előre. Ők sem akartak lemaradni. Az a felőrás ut bizony eltartott egy egész órát, olyan lassan vándorogt már a járőr. Hozzá még az a koromfekete sötétség, ami körülvette őket! Jóformán csak vaktában mentek előre. Éjfél előtt érkeztek el ahoz a helyhez, ahol a víz megint ellepte az országutat s ahol csónakjukat hagyták. Addigra feljött a hold, úgy hogy a csónakot rövid keresés után megtalálták. Nem akarom elmesélni iszonyu fáradozásukat, amellyel elvergődtek a podlazi mocsárig. Annyi bizonyos, hogy az a három ember még százesztendőskorában is megemelegeti, ha ugyan megéri valaha ezt a kort.

A cigány „regluti”

Hej, Uramisten, Uramisten! Te láttad mit szenvedett, mit aggodalmaskodott a derék Voth tizedes. Cergut járórének bolyongása alatt. Már se éjjele, se nappala nem volt a szegény embernek. Nappal nap-hosszat nézegette a mocsár déli szélét, azt a helyet, ahol Cerguték csónakja eltűnt az erdőben, de hasztalan. Éjszaka meg minduntalan felriadt, ha elszunnyadt s kiballagott a sziget partjára s elnézte a holdfényben csillogó vizet s még a lelkével is hallgatódzott, hogy nem hallja-e a béka brekegésen túl a hazatérő járórék zaját. Utolsó éjszaka kettőkor aludni küldte a soros őrszemet s ő maga járkált köröskörül a szigeten gondokba temetkezve. Közben pedig küldözgette a sóhajtasokat az ég felé, amire egyébként is elég oka lett volna, mert hiszen nem utolsó dolog, ha az embernek asszonya meg gyereke van valahol nagyon messze Magyarországon s az ember meg itt rostokol egy istenverte mocsaras erdő közepén.

Hát mondom a tizedes maga örködött. Néha-néha fölneézett a telihold arcára, mintha megakarta volna tőle kérdezni: hol járnak Cerguték? Az is bizonyos, hogy a hold inkább megtudta volna mondani, mint akárki más, mert épen elég magasan volt és bizonyosan látta is a három katonát. De hát ez a jámbor halhatag égi vándor Tóth tizedes rimánkodó szemének kérdésére sem válaszolt, csak mosolygott egykedvűen.

— Ha reggelig meg nem gyűnnek — sutfogta a káplár — akkor reggel magam mék utánuk két emberrel.

De hát hiszen a leghosszabb vándorlásnak is vége szokott egyszer szakadni s hajnali 5 órakor egyszer csak látta ám a káplár, hogy kisiklik egy csónak a vízbemerült hid tulsó fele mellett az erdőből s lassan, lassan a sziget felé tart.

(Folyt. köv.)

Mielőtt vásárolna nézze meg **Piac 67.**
a Hajdusági férfi és fiuruha áruház kirakatjait. Vármegyeház kapujával szemben

Hirdetmény

A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt. nek Debrecenben 1924 április 29-án tartott rendes közgyűlése egyhangulag elhatározta eddigi 1,300.000 K alaptőkéjének 13.000 db egyenként 100 korona névértékű újonnan kibocsátandó részvény által 2,600.000 koronára való felemelését.

A kibocsátandó új részvényekre nézve a régi részvényeseket elővételi jog illeti meg olyképen, hogy minden egy db régi részvény után ugyancsak egy db új részvény vehető át. Ezen elővételi jog a régi részvényeseket a közgyűlési határozat értelmében csupán folyó évi május hó 14 én déli 12 óráig illeti meg, mely idő alatt a Társaság hivatalos helyiségében (Piac u. 59. sz.) a pénztárnál a régi részvény felmutatása mellett a jegyzendő új részvények névértéke teljes összegében egyszerre lefizetendő, miről a részvényesek egyelőre ideiglenes részvényt fognak kapni.

Ezen határidőn túl az elővételi jog nem gyakorolható. Az elővételi jog gyakorlása a régi részvényekre és a kibocsátott ideiglenes részvényekre rávezettetik.

Debrecen, 1923 április hó 30. án.

A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt. igazgatósága.

Férfi és női kalapok átalakítását gyorsan és szakszerűen eszközölnék

M. Nagy Mihály

kalaposnál,
Péterfia-u. 8.

Kész áruban nagy raktár. Női szalma formákban nagy választék.

173/1923. vh.

Birói árverés

Bagaméren, 422 új sz. a. 1923 május hó 22-én d. e. fél 11 órakor és folytatva Hajdusámsonban Erzsébet tér 4. sz. a. 1923 május hó 23 án d. u. fél 5 órakor 75700 K-ra becsült szobabutorok és egyebekből álló ingóságok elárvereztetnek.
Debrecen, 1923 április 26.

Lőrincz Endre s. k.
kir. bír. végrehajtó.

Szirek András

ári és egyenruha szabó
Divatos angol szövetek raktára.
Szent Anna-utca 1. Telefon 509.

Horganyozott tetőlemez

Rudvasak, Tengely, Kerítésfogat, Permetezők és egyéb tavaszi gazdasági cikkek

SESZTINA LAJOS
vasüzletében kaphatók.

A Magyar Távirati Iroda

új távirat árfolyamjelentése
ugyszólván nélkülözhetetlen minden magyar gazda számára.

Az új árfolyam hírszolgálatok az a rendkívüli jelentősége van, hogy az ország gazdaközönsége aránylag

rendkívül olcsó

előfizetési díj ellenében naponként megbízható forrásból táviratban értesül a

magyar korona aznapi külföldi értékeléséről, a devizaközpont hivatalos jelentéséről, a terménytőzsde, hus-, sertés-, vágómarha-, ló- és takarmányvásár, valamint a hűvelyesek és vetőmagvak árfolyamairól;

tehát a gazdasági élet szempontjából fontos összes piaci árról. A M. T. I. 1923 május hó 1-től kezdődőleg indítja meg távirat árfolyam szolgálatát. Ennek birtokában a gazdaságsadalom naponként a kellő tájékozottsággal fog rendelkezni s ez a körülmény teljesen kizárja azt, hogy az előfizetők üzleteik lebonyolítása alkalmával bárki által félrevezetessenek!

Akik erre a szolgálatra előfizetni kívánnak, ezt akár írásban, akár szóval bejelenthetik a Magyar Távirati Iroda debreceni fiókjánál (Kossuth-u. 53. szám a.). Ugyancsak ezen a helyen adnak készpénzzel minden felvilágosítást is.

Mosassa Wacha Róbert gyári vállalatának igazgatója
Simonffy-u. 55.

Hirdetmény

A Debreceni Első Takarékpénztár által most kibocsátott új részvényeire a régi részvényesek elővételi jogukat 1923 május 12-től május 23-ig gyakorolhatják; 2 régi részvény után 3 új részvény kapható 1200 K elővételi áron, melyhez 6% folyó kamat és illetékköltség fezzetűl 100 K fizetendő; fél részvények is adhatók, melyek azonban a hó végéig egyesítendőek.

Közelebbi részletekkel a Takarékpénztár és a Közgazdasági Bank és Váltóüzlet készpénzzel szolgál.

Debreceni Első Takarékpénztár.
Igazgatóság.

Naponta jelenik meg

TŐZSDEI HIRLAP

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTI FODOR OSZKÁR

Nemcsak tőzsdéről, árupiacról, hanem mindenről beszámol
Előfizetési árak: 1 hónapra 1000, negyedévre 3000 kor.
Kiadóhivatal: Budapest, V., Vilmos császár-ut 78 szám.

FEHÉRTÓI TEMETKEZÉSI INTÉZETE

DEBRECZEN, DÉGENFELD-TÉR 4. SZÁM. TELEFON 11-85.

Végez temetéseket helyben és vidéken jutányos árban személyes felügyelet mellett. Exhumál és hullaszállítás vállal
Telefon nappal 11-85, éjjel 10-91. sz.

Lakásának átadását lelkiösméretesen intézi el a

Nagy Lajos iroda Veres-utca 9. sz.

Aranyat,

ezüstöt, drágaköveket a legmagasabb napi áron beváltok

KRAMER, Simonffy 17.

Apró hirdetések

Kettőszobás
legmodernebb lakásomat elcserelném három- vagy négy-szobásra, árfizetéssel. Cim a kiadóban.

Gyermekek mellé
intelligens nőt felveszek jó fizetéssel. Családtagnak tekintjük. Kossuth-utca 39. sz. Keresztépület

Tégla
használt, prima minőségű, kisebb-nagyobb tételekben eladó Károly Ferenc József-ut 30

Öndódon
Veréb-dűlőben 2 hold 470 négyszögöl szántóföld eladó. Értekezhető lehet naponta 2-3 óra között. Jókai u. 12. sz.

Egy bejáró
mindenes felvételt Arany János-u. 11. 1. ajtó.

Husifűtlés
pontosan és kifogástalanul Zöldfa u. 3.

Beközíthető ház
eladó Timár-u. 11. Telefon 10-93.

Lakást
keresek, egy szoba, konyhából állót azonnalra Közvetítő díjazok. Cim a kiadóban.

Jókarban levő
2 db keményfa ágy, 1 ruhaszekrény, 1 asztal jutányos árban eladó. Kállai, Boeskaik-tér 5.

Különbejárati szobát keres város központjában a „Hajdúföld” fűszerkészítője. Szives ajánlatokat a lap kiadóhivatalába kér (Piac-u. 59.)

Tíz hektó
kitűnő homoki bor olcsó áron eladó. Értekezhető Bur-gondia-utca 5. sz. a. d. u. 2-4 óra között

Eladó korékpár
(kontratékes, szabandofutó). Homok-utca 31. sz. alatt.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, **VÉGHEZ** olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése **Vár-utca 2. sz.** (Z. nedvével szemben)

Auto-, motorszerelő,

esztorgályos tanulókat fizetéssel felveszek. Eladó: asztalkonyha, 2,5 és 8 HP benzín-, petróleum-, vagy szivórázmotor, vácuumméter, fészarárok, karburátorok, alacsony és magas feszültségű mágnesek és különböző auto-alkatrészek. Mindennemű esztorgályos- és gépmunkát elvállalok.

Pataky József
auto, motor és gépjávitó műhelye.
Debrecen, Erzsébet-utca 22.

Könyvujdonságok:

- Gárdonyi: Egri csillagok I-II. teljes ára 2880.— K
- Gárdonyi: Isten rabjai teljes ára 1440.— K
- Ady Endre: Vér és arany alapára 5.— K
- Ady Endre: Új versek alapára 3.50 K
- Ady Endre: Az Illés szekerén alapára 5.— K
- Ady Endre: Szeretném, ha szeretnének alapára 5.50 K
- Ady Endre: Az utolsó hajó alapára 5.— K
- Ady Endre: Halottak élén alapára 7.— K
- Kadosa: Mezőgazd. nőv. font. állati ellenségei alapára 4.80 K
- Magyar fajvédelem teljes ára 160.— K

Kaphatók
CSÁTHY FERENCZ
egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat részvénytársaságnál Debrecen
FERENCZ JÓZSEF-UT 8. SZÁM.
Telefon 2-96.

Könyvujdonságok mindennap érkeznek.

Bőrkezttyüket,

tollakat, szőrméket, mindennemű ruhákat fest minden színre, tisztít, mos, kifogástalanul exprezs, vagy gyász esetén 24 óra alatt. **Hungária gőzmosó ruhafestő és vegy-tisztító vállalat, Debrecen, Péterfia 4. Tulajdonos Libády Andor**

Eladó szőlő! Nyaraló! Ház és földbirtokok! Alkalmi vételek!

Nyaraló, egy hold szőlővel! ténnyáron lakható, magas földszintes, három szobás villával, mely rögtön be is költözhető!

A Kossuth-kertben

a Czilly-féle szőlőtelep. A vágóhídi villamos állomáshoz pár percrenyire, Rásó Gyula-utca 1. sz.

Az Onos ay-utca 11. számú ház mellett „Kovács-utca” egyenesen neki megy a Kossuth-kertnek!

Az épület magas dombtetőn fekszik, igen szép fekvéssel és kilátással. Három szép nagy szoba és nyitott veranda. Az egész épület alapincézve.

Kitűnően gondozott, termő szőlő, olasz rizling, csemege és kövidiaka.

Ára nyolcmillió koronát! Nem pénz érte!

Ezrel a házvételrel is jöveteit csinál aki megveszi! — Nézzék meg rögtön!

Beköltözésre kap a vevő azonnal egy szobát, konyhát, speizt, fűskamarát, istállót baromfiólat, sertésólat, nyári-konyhát, konyhakertet és gyümölcsöszt.

Csapókert,

Kinizsi-utca 73. sz. ház ez!

Villanyvilágítás minden lakásban, az udvaron és padáson is.

Hirtelen közbejött okok miatt most potom árért megkapható!

Kilencven holdas birtok

vagyongegosztás miatt, MEZŐTURON 3 kilométerre a városhoz, egytagban, gyönyörű sík fekvéssel. Mindent megtermő fekete föld. Ötven hold buza vetéssel, 5 hold árpa, 5 hold búza és zab, 14 hold tengeri, 6 hold ugar, 700 négyszögöl szőlő, a többi legelő és luc. rás.

Élő és holtfelszerelések: 3 ló, 1 csikó, 1 tehén, 1 üsző, 3 igásszekér, 1 kordé, vetőgép, kettőseke, egyes eke, vasborona, gyűrűshenger, hármas fahenger, szekavágógép, lovasdaáló, szőró rosta.

Épületek: három szobás lakás, 2 konyha, 2 kamara, istálló, kocsiszin, sertésólat, takarmányszin, jövizű kut.

Ára:

teljesen felszerelve, rögtön átvéve, vétéssel együtt **2500 mázsa buza**, — őszi átvételre pedig — felszerelések nélkül — **kétezer mázsa buza**, vagy annak napi ára!

Van egy kisebb

huszonhat holdas eladó birtok is

szintén MEZŐTURON, épületekkel.

Ennek az ára

holdanként 21 mázsa buza, vagy annak napi ára!

Mezőtur rendezett tanácsu város Szolnok megyében, 35 ezer lakossal, református főgimnáziummal, internátussal, felsőbb leányiskolával stb.

Mezőturnak igen kényelmes vasúti közlekedése van, naponként több személy- és gyorsvonattal.

Mindkét birtok részletes leírása megkapható az irodában!

A fenti ingatlanok eladása felett a **Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat** rendelkezik, egyedül és kizárólag ott köthető meg azok vétele, ott teendő le a foglaló is

Iroda: Veres-utca 9. sz.

Uj cipő műhely!

Varga-utca 11.

hol a legkényesebb isléseket kielégítve dolgozom. Kérem a rendelő közönség szives pártfogását.

SZIREK FERENCZ
uri és női cipész.

Bécsi női kalapudomságok

megerkeztek. — Átalakítások formálások és festések modellek után rövid idő alatt készűlnek

Kohn Helén kalapszalonzában
Piac-utca 73. sz.

48 óra alatt beköltözhető!

Beköltözésre kap két szobát, konyhát, speizt, fűskamarát, sertésólat, istállót gyönyörű nagy darab szőlővel és gyümölcsösrel igazán potom árért!

Vasutasok!

Önöknek lenne ez igazán megfelelő! El ne szalajtsák a kínálkozó, kedvező alkalmat! Nézzék meg rögtön és foglalozzák le azt azonnal az ingatlan felett rendelkező Nagy Lajos ingatlan-forgalmi irodában Veres-utca 9. sz. alatt.

A Homokkert legszebb helyén

az Óvoda-utcában. Második ház, az óvodához, közvetlen a dr. Magoss György t. főgyógyász Öméltósága szőlője mellett.

Homokkert,

Óvoda-utca 5. szám ez!

A telek 700 kvadrát ó. Igaz, hogy az utcai fronton egy szerény kis nádas épület van, azonban bent az udvarban vannak új épületek. Mindegyik téglából építve, cseréppel fedve.

Az egyik épületben van két szobás lakás, mellékhelyiségekkel, ebben lakik Szabó István ur, ez lesz átadva a vevőnek 48 óra alatt beköltözésre.

A másik új épületben van egy szoba, konyha, speiz.

A szőlő és gyümölcsös teljesen el van kerítve az első udvartól és körülbelül 120 darab termő gyümölcsfa van benne.

Az 1923 május 1. napján életbe lépett új lakásrendelet (2222/1923. M. E. sz.) 82. § a értelmében

Hat havi elzárással és lakásának elrekrálásával büntetendő az,

aki lakásának átadásáért lelépési díjat kér, vagy ad, aki albérléssel adott lakásért a megengedett bérnél magasabb bért kér vagy fogad el.

Gépész

több évi cséplési gyakorlattal bíró, valamint gazdasági gépekben teljesen szakképzett,

cséplési állást keres.

Cím: Markó József
Budapest, IX. ker. Ferenc-utca 13. l/13.

Lapkihordó

asszonyok felvételnek
lapunk kiadóhivatalában
Piac-u. 59.

PARFÜMÖK - PIPERE SZAPPANOK

Kőniszesszek, Arc- és kézkrémek, Fogpaszták, Fogkefék, kőszerek stb. legolcsóbban beszerezhetők a

KORZÓ DROGUERIÁBAN Piac-utca 42. ::
Telefon 14-80 ::

Magyar-Olasz Bank RT.

elfogad kamatozásra
pénztárjegy ellenében legalább
6 hónapra kötött

betéteket buzaértékben

és

mezőgazdasági célokra

ugyancsak buzaértékben nyújt

HITELEKET.

Részletes felvilágosítások nyerhetők a bank székházában, (Budapest, V. Nádor-utca 16.)

Felséges levegő!

NYARALÓ! SZŐLLŐ! GYÜMÖLCSŐS! KONYHAKERT! NÉHÁNY PERCNYI SÉTA!

Potom árért megkapható!

A Mester utca végé levő „GYERMEKMEHÉLY” villanyos megállóhoz néhány pernyi gyalog-séta, nagyon szép uton

Gyönyörű szép darab, csaknem ezer négyszögöl terület. Kétharmadrésze termőszőlő és gyümölcsös, hatalmas nagy termő gyümölcsfákkal, egyharmadrésze pedig konyhakert. Van rajta egy kis épület is, hat méter hosszú szoba, előtte ugyanolyan veranda. Van továbbá nagy áskamara, sertésólat és szivattyús kut.

A régi híres Strausz-féle szőlő ez!
A kert ajtaja többnyire zárva van, közvetlen utána van a Czeglédy Mihály ur nyaralója (Diófa-utca 30). Tessenek oda bemenni, ott szivesen megmutatják ezen ingatlant az érdeklődőknek!

Hatvan-utcai kert, első utca, Diófa-utca 32. számú szőlő ez!

Csak nyaraló céljára is felelte alkalmas, mert végtelenül közel van és **Most nagyon olcsón meg lehet kapni!**

Ezen ingatlan eladása felett is a Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Iroda rendelkezik, ott köthető meg a vétel, ott teendő le a vételi foglaló is!

IRODA: VERES-UTCA 9. Hivatalos órák állandóan egész nap reggel 8-tól esti 7-ig.